

NÉPEGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Ötvös-ut.) 16, Távfeszék 17-58
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Távfeszék 22-60
Kéziratokat nem örzünk meg. Szerkesztőségi fogadó óra csütörtökön 10-18 óráig. Kiadóhivatali órák naponta 8-16 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: KURKÓ GYÁRFÁS
Bejegyzve a brasóvi törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Pressei sub No. 1437.7.X.1944

Elkészítés egy hónapra 4500 lej

HIRDETÉSI DIJAK: Hírvonásban, hirdetőnyelven, nyitólétszen 300, közgazdasági közleményben 800 lej szavanként (legkevesebb 20 szó). Kéretlen hirdetés négyzetcentiméterenként 300 lej. Gyászjelentés négyzetcentiméterenként 350 lej. Dijkak előre fizetendőek

A kegyelmi kérvény elutasítása után

Kivégezték a két Antonescut, Vasiliut és Alexianut

Három halálraítelt büntetését életfogytiglanra változtatták

(Bukarest) A miniszterelnökség a következő hivatalos jelentést adta ki:

„Tegnap, 1. évi június 1-én fél 10 órakor Pătrășcanu Lucretiu igazságügy-miniszter Ötlete a Király elé terjesztette az Antonescu Ion, Antonescu Mihai Vasiliu Constantin, Alexianu Gheorghe, Pantazi Constantin, Lecca Radu és Cristescu Eugen kegyelmi kérvényeit.

A kormány javaslatára Ötlete, a király visszautasította Antonescu Ion, Antonescu Mihai, Vasiliu Constantin és Alexianu Gheorghe kegyelmi kérvényeit, míg Pantazi Constantin, Lecca Radu és Cristescu Eugen halálra ítélték büntetését életfogytiglan kényszermunkára változtatta át.

Antonescu Ion, Antonescu Mihai, Vasiliu Constantin és Alexianu Gheorghe kegyelmi kérvényeinek visszautasítása

folytán megfelle az előkészítet a Néptörvényszék 1946 május 20-án hozott ítéletének a végrehajtására.

A kivégzés 1946 június 1-én délután 6 órakor történt meg Jilavában a törvényben előírt hatóságok jelenlétében.

A kivégzést megelőző napon a Népvédelem hatalmas arányú tömeggyűlést rendezett az Egyetem-téren, ahol az elítélt román háborús főbűnösök áldozatainak tízezrei sereglettek egybe és kifejezésre juttatták megelégedésüket a Néptörvényszék által hozott ítélet fölött. Hadirokkantak, hadiövezgyek hadiárva és a többi áldozatok hozzátartozói egyhanguan követelték az ítélet végrehajtását és a halálra ítélt vádlottak kivégzését. Valamennyi szónok hangoztatta, hogy a Néptörvényszék az Antonescu-uralom alatt szenvedő ország embermillióinak óhaját fejezte ki, amikor igazságos ítéletét a nép hőhőreaira ki-szabta.

nésci-uralom alatt szenvedő ország embermillióinak óhaját fejezte ki, amikor igazságos ítéletét a nép hőhőreaira ki-szabta.

A Néptörvényszék egyébként pénteken kihirdette az ítéletet a kegyetlenkedő rendőrtisztok és csendőrpáncsnokok perében is. Őt vádlottat életfogytiglan kényszermunkára ítélték. Ezek közül egyedül Grigoraș Gheorghe van letartóztatásban. Iliescu Mihai tábornokot 20 évi börtönre, Cojocaru Gheorghe kapitányt pedig 20 évi kényszermunkára ítélték. A többi elítélt büntetése 5-15 évi börtön között változik. A bíróság több vádlottat felmentett, köztük Mociulachi Leonard tábornokot is.

Valamennyi elítélt semmisségi panaszi jelentett be.

része már megnyugtató elintézés alatt van.

A nagytartosságú jogi és közigazgatási érkezőket Kurkó Gyárfás országos elnök zárta be. Hangsúlyozta, hogy a romániai magyar nemzetség állapota és helyzetének megoldása nem tisztán magyar ügy. Az itt élő magyarság nemcsak az ország legnagyobb számu és legszervezettebb nemzetsége, hanem e szempontból Közép Európában is első helyen áll.

— Ezért a mi kérdéseink megoldása és a mi munkánk — mondotta — kihasználva van az itt élő más nemzetségek, sőt a Dunamérsé nemzetségi kérdéseinek megoldására is. Ezenkívül olyan hatalom szomszédságában élünk, amelynek országában a világon eddig a legtekélyesebb módon oldották meg a nemzetségi kérdést. Ez a nagyszerű példa követésre és az általuk megvalósított demokrácia kiharcolására sarkat és ösztönöz bennünket.

Választások

Olaszországban és Franciaországban

(Brassó.) Vasárnap két európai országban tartottak választásokat: Olaszország és Franciaország választópolgárai járulnak az urnák elé, hogy országuk jövő politikájáról véleményüket nyilvánítsanak. Különösen nagy horderevű bírnak az olaszországi választások, mivel itt nemcsak az új alkotmányozó nemzetgyűlés tagjait választották meg, hanem egyben döntöttek Olaszország jövő kormányformájáról is. Husz év után első ízben választott Olaszország és mindjárt ez alkalommal arról is, nyilatkozni kellett, hogy köztársaságot óhajta-e, vagy pedig fenn akarja tartani a királyságot.

Az olaszországi választásnak érdekessége, hogy vasárnap első ízben járultak a nők is az urnák elé. A választójog kiterjesztése révén mintegy 29 millió választó szerepelt a névjegyzékeken. Forradalmi újítást jelentett az olasz választások történelmében az is, hogy számok helyett ezúttal választási jelvényekre kellett ráírni a helyszegzőt. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy az írástudatlanok és a politikailag képtelen választópolgárok is könnyebben kiválaszthassák, hogyan szavazhatnak az általuk óhajtott pártra.

Az olasz választók egyébként két szavazóedulát kaptak: az egyik az államforma eldöntésére szolgált. Ezen a szavazóedulán Olaszország két térképe látható, az egyikben babérokoszorús női fej a köztársaságot jelképezte, míg a másik térképen a savoyai királyi család pajzsja és keresztje állt.

A vasárnapi franciaországi választásoknak az az érdekessége, hogy egy év leforgása alatt a választópolgárt ötdízből szolgáltatták az urnák elé. Ezen a választáson az alkotmányozó nemzetgyűlés tagjait választották meg. Ez az alkotmányozó nemzetgyűlés készíti el Franciaország új alkotmányát, amelyet aztán újból népszavazásra bocsátanak. Ha a francia nép az új alkotmányt megszavazta, újból az urnák elé kell járulnia, hogy a tulajdonképpen törvényhozó testületet megválassza.

A franciaországi választásokat heves választási hadjárat előzte meg, amelynek során a jobboldali pártok erős demokrácia-ellenes tevékenységet fejtettek ki. A demokrácia sajtó ezekre a támadásokra azzal válaszolt, hogy sorra leplezte le a jobboldali jelöltek politikai „multját”.

Párizs jelentés alapján itt írjuk meg, hogy Benes csehszlovák köztársasági elnök kihallgatón fogadta Gottwald Klement kommunista vezetőt és megbízást adott neki az új kormány megalakítására.

A kormány erélyes intézkedéseket tett folyamatba a kolozsvári reakciós garázdálkodók megfékezésére

Nagy részvét közepette temették el az agyonvert Tóth Károly munkást

(Kolozsvár) A május tizediki fasiszta kihívás után a fasiszta-vasgárdista bandák a demokráta szervezetek kemény figyelmeztetése és a hatóságok intézkedései ellenére is folytatták támadó cselekményeiket. Munkásokat és magyarul beszélő járókelőket vettek üldözbe. Kegyetlenül megverték őket és többeket a Szamosba dobáltak. A támadások során Tóth Károly 18 éves péksegédet olyan súlyosan bántalmazták, hogy behalt sérüléseibe.

A Kolozsváron lezajlott cselekményekkel egyidőben a vármegye különböző falvaiból is jelentettek fasiszta kitérőket, Szamosfalván rátörték Csörgő István garázdálkodó otthonára. Az udvaron és lakásban található tárgyakat darabokra törték, majd a lakókat kezdtek üldözni. Az 56 éves gazdát életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba. Bethlen községben csütörtökön este kisebb támadó csoport megostromolta a MNSZ székházat.

A Kolozsvárt és a vidéken történt újabb demokráciaellenes sovínyszta támadások ügyében a MNSZ országos központjának vezetői felkeresték az illetékes hatóságokat, erélyes intézkedést kérve az atóbbi időben állandóan fokozódó magyar üldözések és fasiszta támadások megfékezésére.

A halálra vert Tóth Károly péksegédet nagy részvét mellett temették el. A MNSZ küldöttsége Kurkó Gyárfás nevében koszorút helyezett el a fasiszta kitérőkkel halálos áldozatainak sírján. A kenyérkereső hiélkül maradt családnak a MNSZ 300 ezer lej gyorssegélyt utalt ki.

A kolozsvári Munkás Egységfront az eseményekkel kapcsolatban közleményt adott ki, melyben sajnálattal állapította meg, hogy bár a munkásság segítségét és testvéri jobbot nyújtott a diákságnak, a manista-vasgárdista és a horthysta-szállasi-bandák uszításaira megtevédt diákság egy része visszautasította a békejobbot. Az emíult félév legkihívóbb cselekedeteinek ilmetetésére a nyilatkozat a következőket írja:

„Mindezeket nem okulva, a reakciós diáksoport ismét bandákba szerveződött és már régóta ismert manista, vasgárdista és nyilas módszerekkel járókelőket igazoltattak, egyedül járó munkásokat, román magyart egyaránt véresre vertek. Közben mindent elkövettek, hogy nép- és nemzetellenes megmozdulásaikat hamis hazafiasság mögé rejtse és ezeknek nemzeti jellegét adjanak.

Ezekkel a sorozatos kihívásokkal a pohár nemcsak betelt, hanem ki is csordult. A szép szavakat és figyelmeztetéseket a megértő és segítő magatartást félremagyarázták, gyengeségnek tekintették. Ez így nem lehet tovább. A kormány erélyes intézkedéseket tett folyamatba és a Munkás Egységfront meg van arról győződve, hogy ezek az intézkedések egyszerű és mindenkorra végezetnek demokrácia-ellenes, uszító, tüntetéseiknek”.

Az emíult félév legkihívóbb cselekedeteinek ilmetetésére a nyilatkozat a következőket írja:

Tizenhét megye magyar lakosságának jogi és közigazgatási helyzetét és sérelmeit tárgyalta meg a MNSZ országos értekezlete Kolozsváron

(Brassó) A MNSZ országos központja értekezletre hívta össze a magyarság jogi és közigazgatási szakembereit Kolozsvárra. Kerek százötven jogászunk és közigazgatási szakértőnk gyűlt össze az ország minden magyar lakta megyéjéből. Az értekezleten részt vettek Csörgő Lajos dr., a Bolvai Tudományegyetem rektora, aki vezetésével a kolozsvári magyar egyetem jogi és közgazdasági karának tanárai is.

Az értekezletet Kurkó Gyárfás országos elnök nyitotta meg. Ez az értekezlet bizonyágtétel arról — mondotta —, hogy a magyarság értelmiségi rétege nek az a része is cselekvően bekapcsolódott a népi érdekű munkába, amely a magyarság jogvédelmét hivatott ellátni. Jogászaink ezen az értekezleten való részvételükkel kiérdemelték népünk dolgozó társadalmi rétegeinek bizalmát. A cél — folytatta — az intézményes jogvédelem kiépítése, ami a magyarság helyzetét nemcsak egyénenként megkönnyíti

felett hivatott, hanem arra is, hogy intézményeink és az egész magyarság életének és fejlődésének biztosításáról gondoskodjék.

Ezután 17 magyarlakta megye jelentése alapján Berivóy János dr. beszámolt a magyarság jogi és közigazgatási helyzetéről.

Ezután 15 szakbizottságor alkottattak meg, amely az értekezlet második napján feldolgozta a sérelmek és panaszok anyagát. A harmadik napon, szombaton ismét teljes üléssre gyűlt össze az értekezlet. Ezalkalommal közölték a szakbizottságok előző napi munkájának eredményeit. Ezek három kérdésesoportha foglalhatók. Az elsőben a romániai magyar nemzetség egységes jogvédelmére s a magyarság jogainak a nemzetségi törvény útján való biztosítására vonatkozó javaslatok tartoznak. A második csoportba a MNSZ jogi és közigazgatási irodáinak megszervezésre és ügyrendjének megerítésre vonatkozó javaslatok. A harmadikba a

zon sérelmek orvoslására vonatkozó javaslatok, amelyek ma is elintézetlenek.

Az egységes jogvédelem és a magyarság jogainak nemzetségi törvény alapján való biztosítása ügyében K. S. G. dr. részletesen ismertette azt a tervezetet, amire vonatkozóan a Székelyudvarhelyen összehívott országos nagygyűlés elé terjesztették. A jogi és közigazgatási irodákra nézve Berivóy János dr. jelentésében hangsúlyozta, hogy nemcsak megvénként, hanem lehetőleg járásonként is fel kell állítani ilyen bizottságokat, illetve irodákat. Az értekezlet a kérdésorubban lezöközte, hogy a legszigorúbban megbélyegzi azokat a jogászokat, akik a magyar nép érdekében élvendő munkájukat elhanyagolják, vagy ilyen munkát nem is vállalnak.

Végül Takács Lajos dr. bejelentette, hogy az elintézetlen sérelmek ügyében a legutóbbi bukaresti tárgyalások alkalmával eljártak a kormánynál és most érkezett bukaresti jelentés szerint ezen ügyek egy-

== HIREK ==

A FALVAK NÉPE

Legújabb száma, éppúgy, mint az eddigi megjelentek, hasznos és érdekes tartalommal kerül a földműves-olvasó kezébe. A sokoldalú gazdasági tanácsadón kívül rövid, világos politikai összefoglalót és érdekes szövegrészt is tartalmaz. A falu szellemi életének fejlesztéséről s egyben szórakoztatásáról Nagy István és Asztalos István írásai gondoskodnak. Két szép verset is közöl a lap. Az egyik Kiss Jenőnek, a tehetséges fiatal írónak „Két Erő” című verse, a másik, „Háboruban” című földműves-poéma, Izsák Domokos írta. Új rovatát, — melyben az asszonyok és férfiak számára írtak, — örömmel üdvözöljük. Már csak azért is, mert nagyon sok finom és olcsón elkészíthető ételrecept közöl benne.

— A Romániai Magyar Segélyező Bizottság brassói osztályának 150-es nagy bizottsága valamint a gyűjtési bizottság június 6-án, csütörtökön 4 órai kezdettel a MNSZ székházában ülést tart. A megítélésre kerülő ügyek nagy fontosságúvá váló tekintettel kéri a tagok pontos megjelenését.

— Hősök napja Kézdivásárhelyen. — Kézdivásárhely lakossága kegyeleti ünnepség keretében adózott a szabadsággért elesett hősök emlékének. A reggeli órákban Pinter Jenő polgármester vezetésével megkoszorúzták a Mohár Józsiás téren eltemetett szovjet százados sírját. A hősök temetőjében rendezett ünnepélyen résztvett a helyorség legénysége és tisztikara is. A lelkes beszéde után Ugy Antal a Kommunista Párt kiküldöttje megemlékezett azokról a hősökről is, akik Dofánában és a többi börtönben a demokráciáért haltak vértanúhalált.

— Motorkerékpár baleset. — Szerencsés kimenetelű motorkerékpár-baleset történt vasárnap Szinaja közelében. Berger Albert, ismert brassói lakos utibán folytán kerékpárjáról lezuhant. Az életveszélyes esés következtében azonban csupán vállpercc-törést szenvedett. Utjátára ugyancsak vállalt törte. A sebesülteket a szinajai kórházban részesítették első segélyben, majd gépkocsival Brassóba szállították őket.

— Brassó anyakönyvéből. — Az elmúlt héten 46-an születtek, 19 pár házasságot kötött, és 49-en meghaltak.

— Kiránduló, testedző és munkáscsoportok félúru vasúti kedvezményt kapnak. (Bukarest) A CFR vezérigazgatósága utasította jegypénztárait, hogy szeptember 15-ig a kirándulásra utazó diákoknak, testnevelési egyesületeknek, csoportosan utazó mezőgazdasági és erdőmunkásoknak 50 százalékos jegykedvezményt adjanak. Más kirándulócsoportok részére csak a CFR kereskedelmi igazgatóságának jóváhagyásával adható meg a kedvezmény.

— A bukaresti rádió magyar adásai. — Az 1875 méteres hullámhosszon reggel fél 8 órakor magyar nyelvű műsor. Vasárnap a magyar nyelvű adás 8 óra 15 perckor kezdődik. Hétfőn, kedden és szerdán este 7, míg csütörtökön este fél 9 órakor van magyar adás. Péntek este 9 órakor „Erdély órája” című műsort sugároznak. Szombat esténként 7 órai kezdettel gyermekóra van. „Erdély óráját” a bukaresti rádió középhullámán is közvetítik.

— A sepsiszentgyörgyi műkedvelők az elmúlt hét csütörtökjén másodikban vendégszerepeltek Kézdivásárhelyen a „Százhusas tempó” című vígjátékka. Az előadás jövedelmét a háromszék megyei Népvédelemnek adományozták.

— Szolgálatos gyógyszerárak Brassóban. — Hétfőn: Pavleanu, Hirschler utca 16 és Cola, Hosszu-utca 42. Kedden: Tavilian, Fekete-utca 18. és Mumiuanu, Hosszu-utca 99.

* Csikszeredán apró és kerekes hirdéseket eredeti kiadói hivatall áron felvessz oitani megbízottunk, Kossuth Lajos-utca 74 szám.

A Gyimesvölgyben ezer nehézséggel küzdve, de lankadatlanul termeli a fát a dolgozó nép

(Gyimesközéplek. a N. E. kiküldött munkatársától.) Idénként az újságíró vonatra, társasgépkocsira ül. S ilyenkor néha nem a jólismert, könnyen megközelíthető vidékeket keresi fel. Az elzárt tájak sokkal érdekesebbek, sokkal többet mondanak. Kérdéseik sokkal kuszáltabbak, nehezebben megoldhatók.

Az elzártságot Csikbán a Gyimesvölgye és Kászón jelentik. Kászón most már közelebb van a „világhoz”. Társasgépkocsit kapott. Lapunkban nem először foglalkozunk ilyen értelemben Kászonnal, felszólalásunknak eredménye volt.

Gyimesvölgyének van ugyan vasútja. Most azonban erre a vidékre is társasgépkocsik közlekednek. Bizony, szűfalaság van! Igazán el lehet mondani ezekről a gépkocsijáratokról, hogy: nincsen olyan eset, hogy egyvel több utas fel ne férne. Feltétlenül szükséges az utasfelvétel korlátozása, mert a hegyi utakon, nehézkanyargókön, sok utassal igen könnyen történhetik szerencsétlenség. A legfőbb hiba, hogy Gyimesből a posta csupán hetenként kétszer közlekedik. Tehát Gyimes még mindig távol van a világtól.

Meglátogattuk a faüzemet. Hiszen: ez jelenti a völgy kenyerét, a fa. Sokféle hallottunk panaszt a fásoktól, mennyi ne-

hézséggel kell megküzdeniök. De ugyanannyi bajuk, nehézségük van a nagyobb üzemeknek is.

Két ilyen nagyobb fűrészgyár működik a völgyben. A lomási a nagyobb. Gyára fenn van a hegyek között Barackoson. Közel ezer léleknek nyújt foglalkozást, kenyeret. Legfőbb nehézségük az ellátás. Nem lehet elmondani, milyen hálával néz a munkásnép így is az ellátási szervre, amely hivatalos áron ad el élelmiszert. Már szépen működik, még ha nem is tud annyit nyújtani, amennyire szükség volna. Itt, ahol semmi nem terem meg, valóban igazán áldás a közös ellátás. Csak több megértésre van szükség — egymás iránt. Közösen, megértéssel csakis előbb jutni a nép.

A másik nagyobb faüzem csak néhány hónappal ezelőtt indult meg, a Gyimesvölgyi Erdőipari Népszövetkezet. Középlekben dolgozik, s ugyiszlóvan az egész lakosság tagja. A MNSZ kezdeményezésére állt munkába.

Kezdő üzem, így rengeteg nehézsége van. Elsősorban is az, ami az egész Gyimesvölgy nehézsége, hogy nincsen közbirtokossága. Erdők a csiki falvakhoz tartoznak, amelyek most közbirtokosságaikat kezdik ugyancsak szövetkezetbe tömörí-

teni. Így arra van ráutalva a Népszövetkezet, hogy megvásárolja a fát.

Küzd ez is, akárcsak valamennyi szövetkezet az idők nehézségeivel. Hivatalos áron beszolgáltatja a fát, komoly társadalmi kötelezettségekkel áll szemben, amelyeket teljesíteni kell.

Örömmel halljuk, hogy a szövetkezet munkabehelyezéséhez a szovjetparancsnokság is hozzájárult. Epedig aképpen, hogy barakokat bocsájtott az itteni erdőményekből a vállalkozás rendelkezésére. Így ezután épületeket emelhetett.

Az ellátási intézmény itt is igyekezik nemcsak inkább kibővíteni. Az adózás terheit, amelyek súlyosan érinthetik a munkásságot, a szövetkezet magára vállalta.

Általában nagy kötelezettségek vannak a faüzemek vállain. Most természetesen, hogy a megfelelő tőke hiányzik, nem bővíthetnek. Több helyen hallottuk azonban, hogy — amennyiben fejlődésük tovább halad, — láda- és más faipari-gyárakat állítanak fel, hogy mennél több pénz maradjon a Gyimesvölgyben. Reméljük, hogy a szép tervek megvalósulnak. Akkor pedig még több pénz áradhat szét a nép kezébe, amely így saját megélhetését biztosítani fogja.

HOLLÓ ERNŐ

A Magyar Népi Szövetség bukaresti szervezetének törvénszéke felmentette a politizáló nőt a vád és következményei alól

(Bukarest. A N. E. munkatársától.) A MNSZ bukaresti tagozata fontos politikai szerepe mellett komoly munkát fejt ki közművelődési téren és így nagy súlyt helyez a bukaresti magyarság demokratikus nevelésére.

Közművelődési tevékenysége során most egy politikai törvénszéket lépett Bukarest magyarsága elé, a politizáló nőt ültette a vádlottak padjára.

A politikai nevelésnek ez a formája nagyszerű eredményeket hozott. A hallgatóság alakiságok érdeklődéssel figyelte a bírósági feladatokra ügyelő, elejétől végig tanulságos és szórakoztató törvénszéki tárgyalás menetét.

A vádottak padjára ültetett politizáló nő a következő személyi adatokat vallotta: Apja: a demokrácia. Anyja: a jogegyenlőség. Született a 20-ik században.

Az ügyész felsorolta mindazokat a vádakokat, melyeket a maradiság, közöny és reakciós rosszakarat a politizáló nő arcába vágnak: hogy rossz anya, rossz feleség, nem törődik otthonával, szétzilleszti a család életét.

E vádakkal szemben a védelem az életből és történelemből vett példákkal bizonyította, hogy a nő sem testileg, sem lelki-

leg nem marad a férfi mögött. A nő egykor egyenrangú társa volt a férfinak és amint megvilnalk előtte a lehetőségek, újra egyenértékű társa az „erősebb” nemnek”, együtt dolgozik a férfivel az irasztat mellett, a gyárban, tudományos téren és mindenütt. Ma a világban több nő van mint férfi. A nők politikai meggyőződése, sulya befolyásolhatja a választásokat, és ezért nem mindegy, hogy a nő a reakció szekerítője marad-e, vagy pedig elősegíti a haladást.

A bíróság helyesnek és szükségesnek nyilvánította a politizáló nő munkáját és kimondta, hogy a politizáló nő nagyban hozzájárul a demokrácia megerősítéséhez és a maradiság eltüntetéséhez.

A MNSZ bukaresti tagozatának kezdeményezése nagyszerű eszköz arra, hogy érdekesen és szórakoztatóan összeállított politikai törvénszékek keretében felvilágosítsanak azokat, akik még nem látják elég tisztán a demokrácia útját és akik még nem ismerték fel, hogy milyen káros a multból ránkmaradt rosszindulatú előítélet.

Boldog otthon

„Szépnek mondott fiatal lány ismeretlenség hiányában ezután keresi komoly, finomlelkű férfi ismerettségét, házasság céljából. Boldog otthon felé.”

Fiatal lány hozta a hirdetést az újság kiadóhivatalába. Egy kicsit zavarban van, idegesen játszik a nyakában levő gyöngyökkel. Dus, barna haját keskeny sötétlők szalag fogja össze a nyakszirtnén. Fehér és tiszta homloka alatt mélyenfekvő barna szem ragyog. Könnyű nyári ruhájában olyan, mint egy nagy virág s meg kell állapítani, hogy a „szépnek mondott” jelző nem túloz s hogy akármely „komoly férfi” örömet lelhetne benne.

Kínzta a hirdetés díját, de még nem tudt. Tétován kérdezi:

— Tessék mondani érdemes?

Hogy érdemes-e újsághirdetés útján férign keresni? Ki tudná azt megmondani. A japok apróhirdetési rovatában számtalan változatban találjuk ezeket a hirdetéseket. Ugy hangzanak, mint egy halk segélykiáltás. De ki tudná megmondani, van-e eredményük, vagy csak elcsépeit elbeszéléstéma az újsághirdetés útján egymásra talált fiatalok.

A homlokán ráncok futnak össze. Töprengve néz maga elé. Lényének előbbi üdesége mintha elröpült volna.

Elképzelhető, hogy nagyon sokszor néz így maga elé, a boldog otthonra gondolva. Keresi a férfit, harcol érte, sokat néz a tükörbe és retteg, hogy minél tovább fiatal maradjon. Örökös várakozás az élet s közben a tartalom kihull belőle, mint gyermek tenyeréből a homok. Nem számol azzal, hogy háboru volt és sokkal kevesebb a férfi, mint a nő.

Meg kellene neki mutatni a szovjet asszonyokat. Vasziljevskaja Vandát, az írónőt, aki szegénysorsu irástudatlan lány volt, Zubkovát a mérnököt, aki 200 százalékkal fokozta a termelést, mosolygó munkaslányokat az aratógépeken, nőket a tanári dobogón, a műtáasztai főle hajolva és repülőgép mellett. Meg kellene neki mutatni a boldog, magabiztos asszonyokat, leányokat, akik nem ismerik az idegőrlő várakozást, mert ismerik az élet nagy örömet, a munkát.

Talán megfordulna kedves és szép fejében, hogy a meddő várakozás és megalázó keresgélés helyett érdemesebb volna komolyan venni a munkát az íróasztala mellett. Nem kényszerből dolgozni, hanem az új világért, amelyben felépülnek majd a boldog otthonok is.

Művészet és Művelődés

Munkásdalosok a Székelyföldön

(Sepsiszentgyörgy.) A sepsiszentgyörgyi szövetkezet többszáz főből álló dalkara az elmúlt hetekben nyilvános hangversenyt rendezett. A szabadság óta a szövetkezet tevékeny és felfedezhető munkás harcosai Szilágyi Géza szakszervezeti elnökkel és Kovács Jenő szakszervezeti titkárral az élen minden munkájukat arra összpontosították, hogy a gyárüzem többezer főből álló munkástársadalmát a demokratikus eszméknek megfelelően neveljék. Így született meg az a többszáz főből álló munkás énekkar is, amely ma már nemcsak a Székelyföld, hanem az ország egyik legjobb képességű és legjobb felkészültségű dalkara lett. Hogy mennyire szükséges van a munkáságnak erre az énekarra, kiértett Szilágyi Géza szakszervezeti elnöknek az ünnepi megnyitójából, amikor azt a megállapítást tette, hogy a munkáságnak a multban a létért való küzdelemben vívott harca miatt nem volt alkalma megismerkedni a kor művészeti világával. A munkáság most ezeket a hiányokat akarja pótolni.

A kiváló munkás dalkar egyszerű kifűző műsorral lépett a dobogóra. A műsor legkiemelkedőbb része a Kodály-dalok pompás tolmácsolása volt. Sepsiszentgyörgy közönsége joggal elvárja a munkásoktól is, hogy a jövőben többször részesítik ilyen kellemes szórakozásban. (b.-gy.)

Jótekonycélú hangverseny Brassóban

Nagyszabású, ígérkező hangverseny színhelye lesz f. hó 6-án, csütörtökön délután 6 órakor a helybeli református templom. A hangversenyen, melyen énekszámokkal közreműködik Oosch Dóra, a Magyar Népi Dalárda tagja, Simay Viktor tanár orgonaszámokat ad elő. Az énekszámok közül kiemeljük Stradella áriáját, Godard híres bölcsődalát, az orgonaszámok közül Schmidhauer Lajos magyar zongoraművésznek itt még soha elő nem adott „Vihar a Balatonon” című hatalmas alkotását, valamint a műsori befejező Franek César híres Fűlőjét.

Brassói mozgófilm műsora:

Aro: A szerelem nem szűgyen (magyar film). — Astra: A bűn gyermeke — Capitol: Pista tekintetes ur (magyar film) — Corso: Sirig tartó szerelem. — Lumina: Algírban történt. — Redut: A piké asz. — Scala: Majmok Hollywoodja.

Halálos ítéletek a kolozsvári Néptörvényszék előtt lefolyt gettóperben

(Kolozsvár) A Néptörvényszék pénteken este a késői órákban hirdette ki ítéletét a gettó-perben.

Huszonhat csendőrtisztet és Caspesius segesvári gyógyszerészt, aki a hírhedt auschwitzi haláltábor egyik főhőre volt, távollétükben halálra ítélték. Ötven közgazdatisztviselőt, köztük több volt rendőrfőnököt ugyancsak távollétükben életfogytiglani kényszermunkával sújtott a Népbíróság. Tizenöt távollévő kapott életfogytiglani börtönt. Ezek között van Körmendi Géza alezredes és Kaulesz Norbert, Beszterce volt polgármestere, valamint Kozma István tábornok. Tizennégy vádlottat ugyancsak távollétükben 25 évi kényszermunkára ítélték. Közülük van Polonkay Géza dr., Sepsiszentgyörgy volt rendőrkapitány-helyettese, Ferenczy Béla sepsiszentgyörgyi nyomozó, Varga Lajos dr., Kolozsvár volt főispánja. A három, távollétükben husz esztendei kényszermunkára ítélt között van Vincze István Sepsiszentgyörgy volt rendőrfőnöke. A távollétükben husz esztendei fegyházra ítélt között sok székelyföldi volt vezető szerepel, így Gonda István dr., Udvarhely megye volt alispánja, Filó Ferenc dr. Udvarhely volt polgármestere, Ábrahám József dr. Csíkszereda volt alispánja, Barabás Andor, Háromszékmegye volt alispánja és Virányi András, Sepsiszentgyörgy volt polgármestere.

Medgyesi Lajosné születőnő, aki szintén nincsen jelen, 15 évi kényszermunkára ítélt a Népbíróság, Lovas Irma szászrégeni születőnő pedig 10 évi kényszermunkára. Tizenkét távollévő pedig 12 évi kényszermunkát kapott. Ezek között van

Gálffy Dezső. Udvarhely megye volt alispánja, Zsigmond János, Udvarhely volt rendőrfőnöke és Gaál Ernő, volt csikmegyei főispán.

A letartóztatásban levő vádlottak közül Gecse József dési fazakast és Orgoványi József nagybányai nyomozót életfogytiglani kényszermunkára, Lázár József szilágysomlyói könyvkereskedőt és Czeisberger Péter nagybányai cipész 25 évi kényszermunkára, Vancea János szatmári nyomozót és Osváth Zoltán nagybányai közművest 20 esztendei kényszermunkára ítélték.

Sarkadi Agoston máramaroszigeti földrész 20 évi, Botos János volt kolozsvári hírlapíró 15 évi súlyos börtönre, Kugler György tisztviselőt és Lénárd Zsigmond dési orvost 15—15 évi súlyos börtönre ítélték. Fekete Erzsébet szatmármegyei magánzónót és Ujvári Irén, kolozsvári magánzónót 12 évi börtönre, övégy Kiss Jánosné érmihályfalvi születőnő 10 évi kényszermunkára ítélték.

Rajnay-Reiner Károlyt, Bihar megye volt főispánját 20 évi, míg Jancsó Rózália szamosmegyei születőnő, Angheba János szilágysomlyói rádiószereplőt, Petrik László krasznai földművest, dr. Pirkler Ernőt, Szatmár volt városi főjegyzőjét, Tarr Kázmér volt kolozsvári városi tisztviselőt, Horák Vilmos volt kolozsvári főtizedes, rendőrségi besugót, Báthory Ilona háztartásbelit, dr. Máti Ferencet, Marosvásárhely volt polgármesterét, Schmedt Imre volt szászrégeni polgármestert, Csordacsics Egon volt szászrégeni városi tanácsost, Tóth Máttyás volt sepsiszentgyörgyi polgármestert, dr. Schilling Jánost, Szamos-

megye volt alispánját, Fekete Margit dési magánzónót, Kerekes Ádám szilágysomlyói leventét, Sámi Béla Albert nyugdíjast és Dénes Dezső dr. zilahi városi tisztviselőt tíz évi börtönbüntetésre ítélték.

Nyolc évi börtönre ítélték Enyedi Irma kolozsvári magánzónót. Öt esztendei börtönbüntetésre ítélték vitéz Csere Lajos nagyváradi magántisztviselőt, Vadass József nagyváradi villanyszerelőt, dr. Szentiványi Gábort, Háromszékmegye volt főispánját, Oláh Sándor szabósegédet, Vida János szilágysomlyói magántisztviselőt, Kovács Mihály szilágysomlyói nyugdíjast, dr. Molnár Ferenc szilágysomlyói orvost, Ullmann Ferenc máramaroszigeti tisztviselőt, Borbély Kálmánt, Beszterce-Naszód volt főispánját és Schimblka Henrik besztercei kereskedőt.

Három évi börtönbüntetésre ítélték Lax József marosvásárhelyi ékszerészt, Lakatos Ferenc jegyzőt, Farmathy Sándor kereskedőt, Szabó Albert marosvásárhelyi tisztviselőt és Duha Irén szilágysomlyói háztartásbelit.

A néptörvényszék felmentette Szilánszky Melánia és Kosári Irén nagyváradi magánzónókat, Szilágyi István besztercei jegyzőt, Komán István borsai főjegyzőt, Nagy István szilágysomlyói szerelőt és Szabó Kálmán szászrégeni jegyzőt. A néptörvényszék elrendelte az elítéltek vagyonának elkobzását.

A letartóztatásban levő Inczedy-Joksmán Ödön, Kolozs megye volt főispánjának ügyében a néptörvényszék nem mondott ki ítéletet, az ügyész kérésére és így a volt főispán ügye a háborús bűnösök egy másik csoportjával együtt kerül majd újból tárgyalásra.

Hírek Gyergyóból

A GYERGYÓSZENTMIKLÓSI Egyesült Szakszervezetek rendezésében hatalmas felvonulás zajlott le. Niszly Béla járási főszolgabíró, Vargancsik József szakszervezeti titkár és Csörgő József vasutas beszélt az egybegyűltekhöz. A határozati javaslat értelmében táviratilag kérték dr. Groza Péter miniszterelnöktől és a bukaresti néptörvényszéktől Antonescu és bűnös társai fölött kimondott ítélet végrehajtását.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG rendezésében nagy népgyűlés volt a közel 6000 lelket számláló Gyergyószárhegy nagyközségben, ahol Bálint Mihály megyefőnök, Bálint Béla, az ODA csikmegyei elnöke, Niszly Béla főszolgabíró, dr. Gáll Endre a dírtói Népgyűlés részéről, Oláh Péter a MNSZ országos alelnöke, mint szónokok a Groza Péter népi kormánya mellett tettek hitvallást.

NAGY ÉRDEKLŐDÉS előzi meg az Egyesült Szakszervezetek rendezésében előadandó Harsányi Zsolt a „Bolond Asvanyé” című vígjátékának pünkösdi előadását.

A GYERGYÓI MEDENCÉBE néhány vagon szovjet tengeri érzéket, aminek a szétosztása nagyban segített a kenyérelátási helyzetben.

A fekete homok hazája

A világ egyik legszűkebb és legridegebb pusztasága a középkori Kara-Kum (Fekete Homok) az a lakatlan homoksivatag, amely a Szír-Darja és az Amu-Darja között terül el Közép-Ázsiában. A szovjet hatóságok tíz évvel ezelőtt kezdték meg a Kara-Kum hasznosítását öntözéssel és homoki szárazságot álló fű- és cserjefélék tenyésztésével, valamint összefüggő kuthálózat építésével. E télen már ötnegyed millió juh telelt a Kara-Kumban, több mint 3 millió hektár sivatagi legelőn. Ez évben a kutak számát több mint 1000-re szaporították és a roppant területen elszórt nyájak és pásztrok ellenőrzésére és támogatására 6 rövidhullámú rádióállomást építenek.

Megjelentek a Brassói Határozatok

A Magyar Népi Szövetség százas intézőbizottságának brassói értekezlete március 18—20. napján nagyjelentőségű határozatokat hozott az erdélyi magyarság sereglési kérdéseinek demokratikus rendezésére, s mint ismeretes, a magyar és román reakció politikai számításaival szemben, egyhangulag leszegedte, hogy a Magyar Népi Szövetség önálló magyar listával vonul fel a közelgő országos választásokra.

A brassói értekezlet határozatai most nyomtatásban is megjelentek. A 14 oldalas füzet „Brassói gyűléstünk és határozataink” címen közli Kurkó Gyárfás országos elnök brassói beszédét a MNSZ kereteinek kiszélesítéséről, a Magyar Segélyező Bizottságról, a reakció próbálkozásairól, szövetkezeteink kérdéséről s a választásokról, majd részletesen tartalmazza a Brassói Határozatokat, így a magyarság jogi és közigazgatási, tanügyi, gazdasági és népegészségügyi kívánságait. A füzet a brassói értekezlet kiáltványával zárul.

Felhívjuk a magyar közügyek iránt érdeklődő minden magyar ember figyelmét erre a füzetre (ára 1000 lej), amely tanulságos tartalmával döntő cáfolat mind azok fecsegéseire és suttyogásaira, akik reakciós befolyásra a MNSZ következtetésen demokratizmus politikáját támadják.

Tusnád fürdőn szobák és penzió
az „Anna” és „Pax” villákban foglalhatók.
Telefon, villany, folyóvíz, parkett.
Érdeklődni Brassó, telefon 1597.
19—25 és 18—21 között.

A szellemi és ipari termelő munka szakembereinek tömegértekezletén

Brassóban kimondották az Apáczai Csere János Népfőiskola megalakulását

(Brassó) A MNSZ brassómezei és városi szervezete széleskörű értekezletet hívott össze a népfőiskola megszervezésére. Szombat délután a MNSZ székház nagytermében valóságos tömegértekezletre gyűltek össze a szellemi és ipari termelő munka legjava értékei. Nagy érdeklődés nyilvánult meg Brassómeze falvaiban és sokan jelentették be a szervező munkához való csatlakozásukat olyanok is, akiknek nem volt módjukban az első szervező értekezleten megjelenniük.

A tömegértekezlet egyhangú határozattal kimondta a brassómezei Apáczai Csere János Népfőiskola megalakulását. A népfőiskola gazdaság feladatokról, betöltése érdekében a hozzászólók annak a szükségét hangsúlyozták, hogy a népfőiskolán a népszerű előadások tartását mulasztatlanul komoly tanulmányi munkával kell egybeegyeztíteni és ennek a gondos tanulmányozó munkának meg kell előznie az előadások tartását. A tanulmányi munkának a különböző ismeretanyagok és feladatok szerint megfelelően tagozott munkacsoportokban kell folynia. E munkacsoportokon belül kell tisztázni mind az a kérdés és ismeretanyag, amelynek népszerű előadásával a népfőiskolának városban és falun foglalkoznia kell.

Az értekezlet szabad jelentkezés alapján széleskörű szervezőbizottság alakítását határozta el, amely már június 5-én, szerdán este pontosan 6 órakor összeül a brassói MNSZ székházban és megkezdje a népfőiskolai tanulmányozó, valamint előadói munkának a különböző munkacsoport-

tok szerint való megszervezését. Hangsúlyozták az értekezleten a napisajtó nagy szerepének a jelentőségét is a népfőiskola munkájával kapcsolatban. Ez annálval inkább szükséges, mert minden magyar

Háromszékmegyében kilenc napközi otthon működik, de több községben nyári óvoda is megnyílik nemsokára

Gazdag eredmény a népvédelem munkája nyomán

(Sepsiszentgyörgy.) A Népvédelem társadalmi és közéleti munkájával ezidáig országsszerte igen szép eredményeket ért el. Hadiárvák, hadiözvegyek, hadirokkantak, koldusok, nincstelen, nyomorult emberek jutnak meleg otthonhoz, minden napi kenyérhez, felvehető ruhához a Népvédelem révén.

Háromszék vármegye székely társadalmában a legnagyobb rokonszenvet tanúsítja a Népvédelem működése iránt. Ennek tulajdonítható az a tény, hogy ma a közéleti munka ritka, páratlanul gazdag eredményt tud felmutatni.

Az elmúlt hetekben a sepsiszentgyörgyi Népvédelem vezetősége „Szeresd a hadiárvát” címen nagyszabású gyűjtőnapot rendezett a hadiárvák fellegelzésére. A gyűjtőmunkából a gyermekek vették ki a legtevékenyebben a részüket. Délután a gyermekmozgalom tagjai csengős szekerekkel végigvonultak a városban és becsöngettek minden házhoz az adományért. Szeretetszomrok kerültek a szekerekre.

A gyűjtés a déli órákban ért véget, s azután a különböző iskolák növendékei a szekerekkel együtt az árkosí árva házhoz mentek, ahol az összegyűjtött adományokat bensőséges ünnepség keretében bocsátották a hadiárvák rendelkezésére. Az ünnepségen Gázdá Józsefné, a Népvédelem szociális osztályának irányítója mondott beszédet.

András Antalné szervezeti vezetőtől a gyűjtőmozgalomról kérdeztünk néhány szót.

— Tulajdonképpen a gyűjtés már rég megindult és tovább folyik, de a tetőfokát most érte el. Célunk a gyermek-

sereg megmozgatása volt a hadiárvák érdekében az árkosí árva ház fenntartására.

Érdeklődésünkre elmondja azt is, hogy a Groza-kormány tízezer liter petróleumot adományozott a háromszéki hadiözvegyeknek és hadiárvaknak, melynek a kiosztására hamarosan sor kerül. A petróleumot a Prahova-völgyi munkások ajánlotta fel a kormánynak, melyből aztán több reászorult vidéket ajándékoztak meg. A hadiözvegyek összeírása már megkezdődött, s ahogy befejezést nyer, az ajánlék kiosztására kerül a sor. Az ajánlékből azok is részesülnek, akiknek a férjük még nem tért haza.

— Baj, hogy sokan elmulasztják a jelentkezést — mondja Dudás Antalné — pedig a nyugdíjak rendezése is a Népvédelem felteherzésére fog megtörténni. Ezért késik a kiosztás is.

A szervezet székházából átmegyünk a napközi otthonba, ahol öv. Fazakas Dezsőné, a napközi otthon vezetője fogad.

— Nagy nehézségekkel küzdünk — mondja — napról-napra nehezebbé válik az élelmiszerek beszerzése. Harminchat éves szál kérteit, s a „nincsen” szót nem ismerik.

Megtudjuk azt is, hogy a megyében ezidáig kilenc napközi otthon működik, melyeket mind hivatásos óvónok vezetnek. A jövőben még több községben fogják megnyitni a nyári óvodát, melyet a földműves-szülők is nagyon várnak.

Az eddig elért eredmények a szervezet kitűnő munkájáról tesznek bizonyosságot, s reméljük, hogy a székely társadalom a jövőben sem zárkózik el a közéleti mozgalmak támogatásától. (cs. j.)

Szám. 760/1946.

Árverési hirdetmény!

Kovácsna község előjárósága a tulajdonát képező Ménesbérc erdőben elad kb. 17,317 db. első osztályú fenyőfát 1946 évi június hó 25-én délelőtt 11 órakor elárverez.

Bővebb felvilágosítást hivatali idő alatt az előjáróságnál eszközölnek.

Árverezési biztosíték hárommillió Lei. Az árverezés a számviteli törvény 88—110 Art. szerint és a 679/941 számú törvény értelmében.

Olvaszhatatlan aláírás.
k. jegyző

